

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 43.

V Ptuj v nedeljo dne 25 oktobra 1908.

IX. letnik.

Benkovič in njegova gonja.

Hujskanje v brežiškem okraju se nadaljuje, čeprav je ljudstvo samo precej mirno. Samoumevno je duševni vodja vse te hujskarije slavni dr. Cvenko-Benkovič, — mož, katerega celo v najčrnejših vrstah klerikalizma več ne marajo in katerega bi se vrhovni klerikalni general štajerski dr. Korošec že davno rad odkrižal. Kajti Benkoviču se pozna na deset korakov, da mu je vsa „slovenska politika“ le „kšeft“, da je „Slovenec“ in „klerikalec“ le zato, ker to dandanes dobro nosi. Dr. Benkovič je dandanes prvaški klerikalec najbolj strupene vrste, — svoj čas pa je v Trstu izjavil: „Vse postanem lahko, samo klerikalec ne“. Razumete? Takrat je hotel Benkovič „kšeft“ delati z naprednim mišljenjem. Ker se mu to ni posrečilo, postal je „klerikalec“. Ker je mož sam izjavil, da „ne more“ postati klerikalec, ker je pa dandanes vendar klerikalec, je ali najnavadnejši politični komedijant, ki slepari svoje lastne volilce in somišljenike, ali pa spreminja svojo barvo kakor kameleon ali pa menja svojo kožo kot gad. Naše mnenje je, da je Benkovičev klerikalizem toliko vreden, kakor je bila vredna svoj čas njegova „naprednost“. Kšeft je kšeft. Sicer je pa Benko-Cvenkanič tudi vilikanski moralist in mravnostni fanatik ter so njemu blizo stoječi listi napolnjeni z navadnimi osebnimi napadi na druge ljudi. Mi pa vprašamo zato: ali so verski in cerkveni nauki veljavni edino za druge ljudi, medtem ko veljajo za Benko-Cvenkaniča posebni nauki? Dvoboj je po cerkvenem in posvetnem nauku prepovedan in vendar se je Benkovič dvobojeval. Ko se je minister Badeni dvobojeval s poslancom Wolfom, moral je v Rim po odvezi, kajti cerkev pravi, da je duel ali dvoboj težki smrtni greh. Benkovič se je dvobojeval in ni šel v Rim, mož živi torej še danes v smrtnem grehu, v težkem smrtnem grehu po nauku edino izveličevalne svete katoliške vere. In vendar se baha isti Benkovič s svojim „katoličanstvom“, za katerega mi niti pečenega groša ne damo. Ali naprej! Mi se ne vtikamo radi v zasebne razmere drugih ljudi.

Ali pri Benkoviču se moramo, ker se on tudi. Glasom množestvilnih izjav dobrih katoliških duhovnikov je greh, imeti nezakonske otroke. In Benkovič? Mi nočemo tisti gospodični natakariji ničesar očitati, s katero je imel Benkovič dvoje nezakonskih otrok. Ona gotova ni ničesar kriva. Ali — vraga, ako je to za kmeta „greh“, potem ne more biti za prvaškega advokata dr. Benkoviča „čednost“. Kajti pred Bogom smo menda vsi ednaki...

Tako izgleda torej gospodine Benkovič! Znano je, da se pametni kmetje ne vsedejo na njegove demagogične limanice. Celotisti klerikalno zaslepljeni kmetje, ki so ga svoj čas volili, so se tega človeka zdaj naveličali. Saj so čitali v raznih listih, kako lepo zna ljudi pri sodnji „zastopati“ in kako „lepe“ račune zna pisati. O teh računih smo že večkrat pisali in Benkovič nam je grozil, da nas bode zato tožil.

Čakali smo in čakali, pa doslej še nismo dobili tožbe. Torej mora vsak pametni človek, najsi bode te ali one stranke, priznati, da je bilo vse resnica, kar smo pisali o teh računih. To je bilo tako resnično, kakor je resnica, da jo je dobil Slovenec dr. Benkovič od Slovenca dr. Serneca s pasjim bičem po glavi... V volilnem času je Benkovič svojim volilcem vse mogoče obljuboval, tako n. p. da bode odpravil zemljiški davek, da bode preskrbel pravico do penzije za kmetijske župane, prosto rabo paš, lesa in gozdne stelje na fidejkomisih in sploh vse, kar si je srce volilcev želelo. Vse je mož — obljuboval. Danes pa vas vprašamo, vi volilci, kaj je ta možakar doslej dosegel? Kaj je storil koristnega? Parkrat je v državni zbornici izpustil smešne interpelacije, ki mu jih je naredil njegov zvesti adjutant, moralno imenito kvalificirani Agrež. Brežisko policijo je napadal, — ali od tega njegovi volilci pač ničesar imajo.

Ta človek je torej duša vse hujskarije, ki se širi v brežiškem okraju in ki ima edini namen, razbiti sporazumljenje med mestom in deželo. V svrhu hujskanja je izdala Benkovičeva banda letak, ki je pač najnesramnejši dokument podlega mišljenja. Ta letak nosi na čelu dva križa, kakor se jih vidi navadno na oznanilih smrti. Sveti križ se tukaj zlorablja v politične nepostavne namene. Benkovičevci so krivi, da se je podoba tega svetega križa valjala po blatu. In to naj bi bili katoličani? Benkovičevci so sami skušali omadeževati tisto, kar je vsemu katoliškemu ljudstvu najsvetejše, namreč sv. križ... Vse druge laži, vsa hujskarija v tem prvaškem letaku nima toliko pomena. Mi se tudi s temi lažmi ne bomo pečali. Le eno naj pribijemo. V letaku stojijo sledeče besede: „Avstrija mora biti slovanska ali pa je ne bo.“ To je naravnost izdajstvo avstrijske domovine in avstrijskega cesarja. Torej: ako se ne ukloni avstrijska država zločinskim zahtevam prvakov, potem — „je ne bo“. Prvaki hočejo torej Avstrijo razbiti. Kar smo že opetovano trdili, to izjavljajo prvaki zdaj sami: da so sovražniki lastne svoje domovine avstrijske. Ali ni to vnebovpijoča nesramnost?

Ponavljamo: Benkovičeva druhal in sploh prvaki so vrgli s tem svojim grdim in po oblasti prepovedanim letakom larfo raz obraza: oni so povedali odkrito, da hočejo prelivati kri, dajim ni več sveti križ znamenje krščanske ljubezni, da ne smatrajo več Avstrije za svojo domovino!!! To so prvaki sami izjavili in za nas je to dovolj.

Širili bodejo hujskanje naprej. Mi se ga ne bojimo! Štajersko ljudstvo se ne bode dalo zapeljati. Opozarjamo pa, da so vsi letaki in listi, ki se tičejo bojkota in gesla „svoji k svojim“, po oblasti strogo prepovedani in da bode vsakdo zaprt, kdor jih razširja. Naznanite nam vsak slučaj razširjenja teh letakov.

Mi priporočamo — mir. Kajti v mirnem sporazumnem delu si zasigurimo boljšo bodočnost. Živela zelena, neizdana in neprodana štajerska domovina!

Politični pregled.

Skupni državni proračun, ki je bil predložen delegacijam, kaže skupne potrebščine v znesku blizo 401 milijonov kron. Od te velikanske svote odpade na ministerstvo za zunanje zadeve nekaj čez 13 1/2 milijonov kron, to je za 400.000 kron več kot lansko leto. Za armado se potrebuje skupno 324 milijonov 845 tisoč in 145 kron. Za vojno mornarico zopet se potrebuje skupaj 63 milijonov 437 tisoč in 860 kron. Skupno finančno ministerstvo dobi 4 1/2 milijonov kron. Izredne armadne potrebščine za komande in vojaštvo v Bozniji in Hercegovini znašajo nekaj čez 8 milijonov kron. Kar se tiče pokritja teh ogromnih stroškov, dobilo se bode iz dohodkov colnine okroglo 151 1/2 milijonov kron. Ako se to odtegne od skupne svote, znašajo avstro-ogrsko skupne potrebščine 255 milijonov 501 tisoč in 569 kron. Na Avstrijo odpade 162.498.998, na Ogrsko pa 93.200.571 kron. Treba je pomisliti, kaj pomenijo te ogromne številke, ki jih navadni človek komaj razume.

Prestolni govor, ki ga je imel cesar ob otvoritvi delegacij, se je pečal seveda v prvi vrsti z anektiranjem Bozne in Hercegovine. Cesar je opozoril na kulturni napredek v okupacijskih deželah. Rekel je, da se bode tudi tam uprava uveljavila. Naglašal je pa cesar, da je naša država v prvi vrsti zavzeta za mir in da noče vojne. Branila se pa bode, ako bi jo napadli.

Državni zbor se bode sešel baje dne 3. novembra. Zluda hoče v prvi vrsti predložiti načrt glede zavarovanja za starost in onemoglost ter glede zgradbe kanalov. Gotovo je pa, da bode prišlo zaradi narodnjaškega hujskanja raznih panslavistov do burnih sej in to že v začetku zasedanja. Zopet torej nimamo pričakovati koristnega, za gospodarstvo potrebnega dela.

Vojska?! Hujskanje na vojsko proti Avstriji se na Srbskem nadaljuje. Zbirajo se prostovoljci, katerih je baje že 30.000 in ki hočejo ob dani priliki mejo prekoračiti. Zlasti grad hujška prestolonaslednik, medtem ko je kralj Peter popolnoma obnemogel v rokah zarotnikov. Tudi v Črnigori se razširja oklice za vojsko. Položaj je torej skrajno napet in zna vsak dan nove neprecenljive novice prinesiti.

13 milijonov čistega dobička je napravila glasom lastne izpovedi praška železno-industrijska družba. Družba bode plačala akcijonarjem dividendu po 45% (to je 45 kron od 10 kron). To je dobiček! Ako pa kmet naredi pri eni kravi 10 kron dobička, pa že vpijejo, da je oderuh.

Srbi — sleparijo?! Že dalje časa se je opazovalo na štajersko-ogrski meji pri Radgoni, da se je tam velikanske množine žvine na Štajersko spravilo in v Radgoni ali Ljutomerju naložilo, da se od tam v Gradec ali na Dunaj odpelje. Le v enem tednu se je n. p. na lokalni železnici Spielfeld-Ljutomer 48 vagonov žvine na glavno južno železnico spravilo. Kmetijski posestniki teh okrajev čutijo in vejo natanko, da se s tem njih domača živinoreja oškoduje, da postaja vsled tega grozno velikega uvoza njih lastna žvinda manj vredna. Zdjaj pa se je izvedlo,

da je ta skozi Ogrsko vpeljana živina pravzaprav — srbska. Vtihatilo se je to živino skozi Boznijo in jo prignalo brez železnice čez mejo. Poslanec Malik je v tem oziru že ministra za ušesa prijel. Tako hočejo kraljemorilci Srbi našo štajersko živinorejo oškodovati in uničiti. Pa se bomo branili, pa če vse vrag vzame . . .

Dopisi.

Ptujski okraj. Važno je, da se pogovorimo o našem težkem položaju, ker še zmirom sovražni hujskači hodijo in sovraštvo trosijo. Mi hočemo danes na gospodarskem polju pregledati to gonjo in potem sklepati, kaj nas bo čakalo, ako tem sleparjem verjamemo. Letošnje leto nam je hvala Bogu pridrilo veliko sada in vina, ako ravno nam je napravila suša precej škode. Primorani smo tedaj iskati kupce, da spravimo ta obilni sad in vino tudi v denar. Pa kam se naj obrnemo, da prodamo te pridelke? Ravno zdaj se kaže, da le edino nemški kraji in nemški kupci nam morejo stem pomagati, da nam odvzamejo naše vino in sadje. Ljudstvo, namreč hujskači, pa še zmirom delajo shode, šuntajo kmeta proti Nemcem in podkopavajo stem groznim sovraštvom naš žalostni obstanek. Kam pelja to sovraštvo, občutimo že danes, ker redki so nemški kupci, kateri so pred trumoma in z veseljem zahajali v naše kraje. Nam kmetom druga pomoč ni dana, kakor pomagati si moramo sami, in le s tem da se vendar enkrat zbudimo in vdarimo s kmečko pestjo na mizo in rečemo: prokleta je to hujskanje, katero nas le vodi v pogubo in v smrtni greh, ker sovražimo svojega bližnjega. Konec mora biti te grde podle gonje in nagnali bomo tiste hujskače, kateri nam še bodo prišli enkrat mir kalit. Nemške kupce pa prosimo, naj nam ne zamerjajo ter naj nas podpirajo kot sosede in prijatelje v naši bodočnosti.

Iz Savinjske doline. Kmetje, obrtniki, vidite kako občutimo to slabo letino? Vse zdihuje, kaj bo, živeža je malo, krme za živino še manje, deparja pa sploh nič. Zima je pred nosom. Oblike, toplote je treba, davkarija je za petami. Dragi Savinjan, predrami se in videl bodeš, da ni samo slaba letina kriva te bede, ampak tudi ta nesramna hecerija. Zdjaj boš vprašal: ja kedo pa heca, da mi kmetje, obrtniki pri slabemu letu trpimo? To je lahek odgovor. Kedo se suče okoli „narodnega lista“ in celjske tetke, ker družega ne znata kot razprtijo in hecerijo, radi tega da gospodje advokati po domače dohtarji lahko brez truda živijo. Zatoraj Savinjan, proč z takim „narodnim listom“, proč z „narodnim“ hecerskim društvim, mirni živimo in za kmetjote, obrtnjote se potrudimo. Tistim „buršim“ v rudečih srajcah se pa zapreti, da je veliko savinjskih čvrstih kmetjskih in obrtniških rok, ki take pajbe čez koleno vpognejo pa iz leskovin oljem namažejo. Bili smo v Celju, Zalcu do Gornega grada in stotine kmetov v hribovju in dolini smo slišali, da to je škandal. Pred tridesetimi letimi ni bilo tega in bolje nam je šlo, če ravno so bila slabše leta. Zato se proč pober, prvaško črni kranjski srakoper, ker vsakega savinjskega kmeta veseli, da se mu Štajerc vli.

Iz Št. Petra na Medv. selu. Pred kakimi 14. dnevi je župnik Gomilšek zopet svojo menezarijo vkup prignal v svoj šotor, kjer so uganjali različne prismođarije. Med drugimi je bil tudi „Ausverkauf“ faroške štacune. Sladkogorski kaplanček je celo otročjo sesavko zlicital, Bog zna če — —. Manjkalo seveda ni gospoda poslanca. Njemu na čast je „bindizer“ kramer Otorepec svojo hčerko belo oblekel, da je deklamovala neko pesem. Bil je to, kolikor nam je znano javen shod, katerih se šolska mladina ne sme udeleževati. Da to „bindizer“ kramer Otorepec ne ve, se ne sme zameriti, ker je to od takega človeka odpustljivo; ni pa odpustljivo tamošnemu učitelstvu —. Ali mogoče to spi — ali paragrafov ne pozna —? Pa ti seveda nima jo časa. Gospod nadučitelj je vesel, da sme mirno na klopi sedeti in kaditi, frajla Sentpetrčanka pa žaluje, ker sta se z liberalnim dohtarčkom skregala. Frajla iz Ljubljane pa študirajo, kako bi Nemce zatirala in potem ni časa, da bi poznali, kaj smejo šolski otroci storiti ali ne. Sedaj baje hoče župnik lursko pastarico igrati in kakor se sliši bodo zopet šolarji zraven.

Učitelstvo, zdrami se — študiraj paragrafe, kajenje, dohtarčke in zatiranje pa pusti na stran. Vseveden Senpetrčan.

Sv. Anton sl. g. Dragi mi „Štajerc“! Moram Ti naznaniti, kako naš g. kaplan pri sv. Antonu v slovenskih gorah meče blato po veterancih. 4. oktobra je v pridigi zmerjal, da so svojo veteransko zastavo oskrunili. Imeli so trak hrvaške barve, kateri je z zastavo bil kupljen in so ga doli dali v Ptuj, kar našega kaplana tako ježi, „češ da so bili zmagani in brez traka na zastavi prišli domu“. Pa tega ne veš, da vojaštvo ne pozna razločka med Nemci in Slovenci? . . .

Veteranec.

Od Sv. Štefana. Preljubi naš kmetjski prijatelj, od naše fare še nisi dobil veliko poročila, ali žalostno je, da ti moramo tudi mi na znanje dati, kjer sila kole lomi. Ljubi „Štajerc“, na znanje ti damo, da smo imeli zdaj 15. oktobra občinske volitve. Tudi sem šel jaz J. N. na občinsko volitvo, na mesto svoje žene, pa mi ni bilo dovoljeno voliti; potem pa ko je bil tretji razred zaključen, je prišel naš župnik ven, in je v pričlo drugih mož rekel: kaj je za en človek tega N. noter volilni listek zapisal, ta ni veljaven, ker ni nobeden „bezicer“. Ja ali me hočete vi s tem v sramoto spravljati? Kdo je pa vas, g. župnik izvolil za občinskega odbornika, ker tudi niste nobeni zemljiški „bezicer“, pa od te zemlje, kar Vi jemljete pridelke, še moramo mi občani zemljiški davek plačevati?! Ako ravno vam pride kakih 6 tisoč kron na leto, mi mali posestniki si moramo pa z žuljevimi rokami služiti krajcerje po svetu, da plačamo zemljiški davek za sebe in za vas. Potem še nas te male pa hočete osramotiti pri volitvi; ta je lepa! Ali ni vsakemu dovoljeno, da voli moža, katerega hoče? zato je tajna volilna pravica. Mislite vi g. župnik, ker se jaz ne moram vse po vaši volji ravnati, da sem zato nevernik? Ne, nisem nevernik; ako pa veste kakšne hudobne reči, zakaj pa na znanje ne daste? Človek pa, kateri hoče kaj znati, pa mora napredovati! Toraj prosim, bodimo si v krščanski ljubezni in lepi zastopnosti, kakor je Kristus učil, ne pa v hujskanju in prepiru ter orekovanju. Vsak človek je za sebe, Bog je pa za vse; ako smo si pri rojstvu enaki, v grobu enaki, zakaj bi se pa v življenju črtili? To bi bila sramota! — Volilno komisijo pa tudi mi želimo vprašati, ali je veljavno škrinjico imeti odprto, ta čas ko volilci svoje volilne listke noter nosijo, kakor se je pri nas godilo na dan volitve 15. oktobra, ker se lahko vsak listek volilca spozna, koga da voli, ker ne zravnava vsak volilec svojega listka?! Zakaj bi škrinjica ta čas zaprta ne bila? Volitva je tajna, tudi škrinjica mora biti zaprta, do tega časa, dokler se volitva ne zaključi . . .

Več volilcev.

Velenje. Vera peša . . . Ljubi „Štajerc“, ali poznaš politikujočega kaplana Goričar iz Velenj? Gotovo ne, kajti drugače bi ga že postrigal, kakor to zasluži. Ta božji namestnik je že opeptovano, zadnjic je dne 11. oktobra t. l. prižnico pa hujskanje zlorabil. Svaril je med drugim stariše, naj ne pošiljajo svojih otrok v nemško šolo, češ da je to greh in da tam otroci ne molijo . . . Glejte in strmite! Ta črnosuknež izvršuje za proti plačilu 800 kron verouk v isti nemški šoli!! To je popolnoma zlagano, da otroci ne molijo v nemški šoli. Pri g. učitelju se vedno pred in po šoli molijo. Ako jih pa g. katehet k molitvi ne zadrži, da je si sam svoje spričevalo. Vera peša, kaj-ne, g. kaplan, pa samo za 800 kron na leto? Torej v bogi otroci bi se ne smeli nemščine učiti? Goričar pa zna nemško, ako treba po zbirco hoditi ali pa pri nemških meščanih zastoj piti. Ako je to že res greh, naj gre kaplan v prvi vrsti k svojim somišljeniki, ki pošiljajo svoje otroke v Gradec, da se tam nemščine učijo. To bi bila prava pot. Krščanskega nauka se čuje od tega kaplana malo, politično hujskanje pa vedno. Vera peša, kaj ne?

Na svidenje: Maksli!

Dobje pri Planini. Ne misli, dragi „Štajerc“, da smo Dobočani že vsi pomrli, ker si imel svoj čas veliko opraviti z nami, zdaj se pa že dolgo nič ne oglasimo. Živimo še in ti imamo veliko važnega naznaniti, pa za danes naj velja le eno, samo toliko da boš vedel da še živimo. C. k. okrajno glavarstvo v Brežicah nam je z odlokom z dne 17. septembra 1908 št. 23049 naznanilo,

da je visoko c. k. namestništvo v Gradcu, tukajšne dne 28. aprila 1908 se zvršujoče občinske volitve razveljavilo in odredilo, da se imajo vršiti nove volitve. Od tukajšnega župnika (znani Vurkel) nahujskani klerikali o tej razveljavi prestrašeno molče, in tuhtajo o sredstvih za zmago pri novi volitvi. Župnik se je baje že izrazil, da bo za dosego zmage mašo bral. V letošnjem poletju, ko je bila strašanska suša, mu pa ni v glavo padlo, da bi bil bral sv. maše za pomoč kmetu. Ali ni tako dejanje občudovanja vredno? Povemo vam pa že naprej, gosp. Vurkel, da ako bodete zopet porabili tako sredstvo za zmago pri volitvah, kakor pred tremi leti, ko ste se grozili, kateri ne bo tako volil kakor bom jaz rekel; bojo goreče iskre padale po njem, da bomo tako stvar pravčasno ovadili pri sodniji, ravno tako tudi ako bodete pooblastilo fehtali in napačno izdelovali. Končno še pripomnimo, da je od 17. septembra do 17. oktobra poteklo že mesec dni, ni še pa sluha od priprave za nove volitve; treba bo to zopet kompetentnim oblastim naznaniti in povedati, kako pridnega in ukaze izvršujočega župana imamo. Več prihodnjic. Opazovalec.

Iz urbaneke fare. Urbanska fara je zelo srečna, ima letos obilno sadja in mošta. Ima pa tudi osem gostilnic, 6 šnopsapotek in dve šnopsapoteki čez cesto. V teh dveh se več iztoči, kakor pri onih vseh, posebno v zgornji blizu cerkve. V tem letu se je v našo mirno faro uprla bolezen za gostilne. V vsakem kotu se že danes najdejo gostilne, če ravno ni hiša za to urejena. Slavno glavarstvo na Ptuj je v tej reči jako dobrodelno. Če pogledamo te gostilne se vprašamo: so to hiše za gostilniško obrt?! Naj bi toraj slavno glavarstvo v Ptuj ne na vsako kočjo na deželi dalo koncesijo za gostilnico, in v tej reči več oseb nepristranskih vprašalo za svet. Občinski uradi so dandanes v teh rečeh zelo malomarni. Vsi naši občinski predstojniki so zelo na narodni strani, pa tudi so nekateri zelo nerodni. Povedali bi v tem oziru lahko mnogo, pa za danes molčimo. Le dva gospoda vprašamo: Ali ni res, gospoda predstojnika, kako so vama Nemci sedaj dobri, ker vama najboljško kupujejo? Ali taktat, kadar je bila prošnja za V. (peti) razred nemški nista hotela prošnje podpisati. Prošnje za žganjarnice se pač podpisujejo. Pozabiti še tudi ne smem naše urbaneke šole. Šola pri nas se že zida od leta 1893. Čujte! Že dolgih 15 lei! Za plane in druge pri takem početju naročene stroške se je izdalo 1000 kron in še več. Lansko leto so napravili in nekaj popravili, izdalo se je zopet čez 800 kron. Ali bi ne bilo boljše, ako bi denar bil v hranilnici ali šparkasi, kakor da se po nevrednem izda? Gospodje občinski predstojniki naj bi se v tej reči zjedini in rajši prosili za stavbo novega šolskega poslopja, kakor pa za več gostilnic in šnopsarij. Neke dobro znani ud šolskega odbora je rekel: Naj ostane staro poslopje; v to dobimo lahko katerega židova, da bo imel za magacine, v katerih bo hranil ob nedeljah žganjarje. Zakaj mora toraj urbanska fara biti med vsemi svojimi sosednimi farami najbolj zadnja? Sramota za našo lepo faro! Urbančan!

Recklinghausen Süd, König Ludvig na Nemškem. Dragi „Štajerc!“ Kot prijatelj in odjemalec list prosim za mali prostorček, da nazanim tudi drugim tovarišem v Nemčiji, da sem bil poklican to leto drugič k orožni vaji in sem jo dovršil avgusta meseca. Ker pa je ravno državni zbor sprejel postavbo gotove podpore za rezerviste, sem tudi se oglasil, kakor sem tudi v tem listu bral, ako ni na Avstrijskem v delu, znaša podpora samo 1 krono na dan, drugače 50%; na to sem dobil odgovor da se ne da podpore, ker zakonska žena v Nemčiji stanuje. In sem tudi rekuriral za to, pa ni nič. Ako moramo svoje dolžnosti tako natanko izvršiti in smo pristojni na Avstrijsko, smo tudi vredni te male podpore, ker mi si moramo v tujih deželah kruh služiti, ko ga je doma premalo. Da nam še veliko več škodi orožna vaja ko onim, pa dobro vejo, in tudi da mi kot tuji tukaj ne dobimo nič, kakor pristojni v Nemčiji dobijo tudi podporo in so davka prosti tisti čas. Ali mi se potem naj pa obrisemo. Na ta način se bodejo težko dobili iz Nemčije k orožnim vajam.